

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 34.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 29-dikén, 1831.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Apr. 17-kén. (a' Burkus Status Ujságból). A' főváros Polgárjai, a' Nemzeti gárda, a' Papság és a' 'Sidóknak Vénei 14-dikben delután 4 órakor öszvegyültek a' Városházánál. Ott volt a' városi tanács, a' Fő Városnak Kormányozójával és az Elölülőjével. A' gyülekezet előtt felolvasták a' Generalissimusnak egy levelét, mellyben ez írja, hogy ő abban az esetben, ha előbb kellene mennie és az ellenséget üznie, távozásakor (Varsótól) számot tart mindenkor a' Polgároknak állhatatosságára és Vitézségére, kik a' Fő várost az ellenségnek történhető megtámadása ellen a' lehetőségig oltalmazzák. Azután Elölülő V e n g r z e c z k i és a' Várositanács Elölülője Professor Garbinski beszédet tartottak az emberekhez, mellyet ezek nagy tetszéssel fogadtak, egy szívvel lélekkel kiáltván, hogy a' Generalissimus parantsolatának engedelmeskedni fognak. A' gyűlést bérekesztette a' Nemzeti Gárda Vezérének Senator Ostrovski Urnak a' gárdához intézett beszédje. —

A' Varsói Ujság írja: Néhány napok óta a' Lengyel Seregek örökös mozgásban vannak. A' mozdulatokat a' Vitéz Generalissimus saját megfontolása és előrelátása szerint igazgatja. A' Lengyel főhadi szállás 15-dikben reggel még J e n d r z e j o v b a n (túl Kalusczyń városán) volt a' Siedlcei úton. Az

Orosz tábor is szüntelen mozgásban van, és Diebits — a' mint látszik — minden erejét Lukov és Siedlce között akarja centralni. A' nagy és eldöntő ütközetnek pillantása közelget. — General Chlopiczki sebjei csak nem egészen meggyógyultak; betegsége alatt (a' mint halljuk Krakóból) a' mostani táborozásnak Emlékeit leírta, az Oroszoknak Lengyelországba' jövetelétől kezdve a' Grochovnál esett Febr. 25-diki ütközetig.

A' Varsói Status Ujság jelenti: „14-ikről. Arról a' győzedelemről, mellyet General Dverniczki a' feljebbi napoknak híre szerint vett vala, megbizonyító jelentések az Igazgatószékhez nem érkeztek. Töle tudósítások April. 7-ike óta nem jöttek. — Az Iganiei ütközetben elfogott Oroszok nem hozatlatnak bé Varsóba, Prágában maradnak, és ott a' Sántzoknál dolgoznak. — 15-dikről. Az Oroszok hátravonták magokat már Zelechovból is. Egy Polgár, ki abból a' környékből érkezett Varsóba, mondja, hogy az Orosz Főhadiszállás 11-ikben Lukovban volt, és 13-ikben a' Visztula mentében semmi más helyeket az Oroszok nem birtak, mint Pulavy és Kazimierz falukat, ezeket is elhagyták 14-ikben. Minden keszületeket, mellyeket a' Vieprz vizénél tettek a' Visztulán való keresztűlszállásra, elrontottak; mindazáltal a' Bobrov

nikinál ütött hidat (a' Vieprz vizén) el nem égették. — „16-dikről. A' Lublini Vajdaságban lévő Orosz Seregek, kik Zaklikovban, Rachovban, Josefovban, és Urzendovban feküdtek, eltávoztak a' Visztula partjaitól, és hátra vonultak Lublinhoz, mellyet erősítének. — „17-dikről. General Dvernicky bément Volhyniába, Apr. 11-kén éjjel keresztülment a' Bug vizén Krylovnál. Koczovski Ur, ki ezt a' tudósítást tegnap hozta, egyenesen General Dvernickynek főhadi szállásáról jö, mellyet ő Horochovban hagyott, honnét Seregeit a' General Krzenieniec felé indította. — A' Visztula partok 14-ikben már egészen szabadok és tiszták voltak az Oroszoktól, kik magokat a' Vieprz vize mentében Koczkiig hátra húzták. Mihelyt Seregeink, kik a' Sandomiri Vajdaságban a' Visztula balpartján állottak, meghallották a' Generalissimus megtámadó mozdulásainak kezdetét, ők is azonnal elkezdették az ellenséget erről az oldalról háborgatni. Legelsőben Oberster Lagovski Brigádája szállott által a' Visztula tulsó partjára, és az Oroszokat kivervén fekvéseikből Josefovnál táborjokat elfoglalta. Azután April. 7-kén Koriczki és Krzesimovski Majorok Bataillonjai szállottak által; végre General Sieravski Seregének (mellyhez tartoznak a' fent megnevezettek is) többi része az Oroszok sebesen hátra vonták magokat, és Kazimierznél néhány ezer véka gabonát, sok tsónakokat 's ladikokat hátra hagytak. A' Lublinba vivő Országúton, az utolsó Orosz elő-örök Garbovnál állanak. — Az Iganienál elfogott Oroszok, kik eddig Prágában tartattak, Varsóba által hozattatnak. A' fogoly tiszték a' Brühli Palotába kvártélyoztatnak.

Siedlceben, mellyet a' Lengyelek az Oroszoktól elvenni nem tudtak, az egész Orosz Ostrom-Artilleria ott fekszik erős őrizetben, melly April. 10-kén Siedlce mellett (Iganienál) esett, Barzykovski Ur az Igazgatószéknek egyik tagja személyesen jelen volt, és hartzolt. Gróf Malachovski is (a' külső Minister) közötté volt a' hartzolóknak és Kruszevskia' Generalissimusnak egyik Adjutánsa magát az ellenségnek Tirailleurjei közzé bevágta és General Geismarnak Adjutánsát elfogta.

A' Varsói Status Ujság közli a' Hivatalos tikkelyek között a' Generalissimusnak környülállásos tudósítását a' Siedlcei ütközetéről, melly mint-hogy hosszúsága miatt levelünkbe nem fér, belőle a' következő Kivonatot adjuk: „Jendrzajov April. 14-kén. Utolsó levelemben szerentsém volt az Igazgatószéknek jelenteni, hogy General Rosen Seregét Kalusczynig hátra nyomtuk. Minthogy ez a' megnyert Sereg veszedelmes nekünk többé nem lehetett, otthagyván szemmeltartására Lubieni Generalt Kostrzynnál, magam a' főerővel Sienizába és onnét Latoviczba mentem, hogy Feldmarsal Diebitset kényszerítsem a' Visztulán való általszállásnak gondolatjával felhagyni, a' mihez az Oroszok már minden készületeket megtettek Koziénice táján, és az egész Orosz tábor oda felé útban volt. Az utolsó Orosz csapatok Mart. 31-kén hagyták el Latoviczot. April. 1-ső napján utánnok küldöttem Starzynski és Chrzanovski Generalokat egy pár lovas Osztályjal, és magam a' tábornak többi Seregeivel Sienizaba megindultam. A' kiküldött két Generalok az ellenséges tábornak hátulját a' Vieprz vizénél utolérván és megtámadván, néki érezhető veszteséget okoztak és tőle sok hadiszereket, 's éléstára-

kat elvettek. Az ellenség kéntelen volt útban lévő Seregeit megállítani, 's visszafordítani. Z e l e c h o v n á l a' miéink, jóllehet hozzájuk képest igen tsekély számmal volnának, egész nap tsatáztak velek, és következő éjjel vissza húzták magokat L a t o v i c z b a. Én is megérkeztem ekkor a' többi erővel ugyan oda, és Latovicznál a' tábornak erős fekvést választottam, hol az ütközetet — ha vele az ellenség megkínálna — ellehessen fogadni. Az ellenség egy mért földnyire közelített hozzám tetemes erővel, de azután ismét hátra vontta magát. — Ebben a' helyheztetésben, feljűlről az Orosz Testörző Seregeket, S i e d l c e n é l G e n e r a l R o s e n t, és alólról az Orosz nagy hadierőt látván magam körül, nem tartottam tanátsosnak V a r s ó t ó l meszszebb távozni. Azonközben minthogy Feldmarsal D i e b i t s abban foglalatoskodott, hogy erejét ellenünk concentrálja, használni kívántam az ő távolságát (Rykiben) újabb megzavarására General R o s e n n e k, ki naponként erősséget vévén, Seregét újra rendbeszedni és pótolni elkezdette. A' mi így méne véghez: General P r o n d z y n s k i 12 Bataillon gyalogsággal 6 Svadron lovassággal és 16 könnyű ágyúval April. 9-kén délután megindult W o d y n b a. Ugyan azon időben, ennek a' mozdulásnak elrejtésére, S k a r z y n s k i és C h r z a n o v s k i G e n e r á l o k parantsolatot vettek, hogy S c r o c z y n b a az ellenséget háborgatni menjenek ki, kik oda 10-dikbe megérkezvén a' város mellett fekvő két Orosz lovas Osztályt megtámadták. Az ellenség hátravonta magát R o z á n t ú l, a' nélkül, hogy megállana tsatára, és egy része S i e d l c e felé más része L u k o v felé fordult, lovassainknak megtámadása ellen kozákokkal fedvén magát. — Én B o i m e b e n mentem G e n e r á l L u b i e n s k i Seregéhez, hogy onnét mint közép-

pontból igazgassam a' mozgásokat. G e n e r a l P r o n d z y n s k i 10-dikben reggel kiindulván V o d y n b ó l, és a' K o s t r z y n vizén keresztül menvén, az ellenséget D o m a n i e v i c e mellett találta G e n e r a l K i c z k i a' 2-ik Uhlanus regementtel egyszeriben megtámadta a' 10 Svadronból álló ellenséges lovasságot. A' tsata mérges volt, katonáink vitézül harztoltak, és a' regementé lett a' győzedelem, a' mire K a p i t á n P o g o n o v s k i által a' legjobb pillantásban elővitt két ágyúk nem keveset tettek. Az ellenség vissza vontta magát, 250 foglyot és 170 lovat hátra hagyván. Onnét I g a n i e f a l u n a k vette útját G e n e r a l P r o n d z y n s k i egész seregével, minekutánna elébb egy tsapatot a' M u c h o v i e c z vizének tulsó partjára által küldött az ellenség minden mozdulatinak szemlélésére és B o g u s l a v s k i G e n e r a l t G o l o m b e k n é l hátrahagyta tartalékul. Az ellenség a' falu előtt állott, hátát a' töltött Utaknak vetve. Gyalogsággal egyenlő erejű volt velünk, de lovassággal és 30 egynehány ágyúkból álló Artilleriájával kétszerte hatalmasabb. Ágyúi mind nagy ágyúk voltak, a' M u c h a v i e c z tulsó partján kiszégezve, úgy hogy Seregeinket előlről is, oldalvást is löhették. G e n e r a l K i c z k i megnyitotta a' harztot. A' tartalékserg 3 Bataillonból állott O b e r s t e r R o m a r i n o alatt. A' 8-dik gyalog regement elfoglalt a' faluban több házakat, és három ágyúit az ellenségnek bészégezte; de ekkor az Oroszok egy több ezer emberből álló gyalog tsapattal a' víznek tulsó partjáról előrohanván, a' faluból a' miéinket kinyomták és a' jobb szárnyat tüzesen megtámadták, melly ennek a' nagy erejű megtámadásnak kéntelen volt engedni. Ebben a' kritikus szempillantásban parantsolta G e n e r a l P r o n d z y n s k i a' tartalék Seregnek, hogy az ellenségnek jobb szárnyát (melly pusztá

lovasságból állott) támadja meg. Oberster Romarino egyszeriben megtámadta, hátra verte túl a' falun, a' víz partjánál levő töltésig, hol a' feljebb említett (több ezerekből álló) gyalogsággal öszveütkezött, a' miből nagy zavarodás támadt közöttök. Azonközben General Prondzynski három Oszloprendet formálván seregeiből azt az ellenség Tirailleurjeivel rakott faluba, kiszegzett bajonéttal, bévezette, a' falut egészen elfoglalta, és az ellenséget a' töltésnek szorította; a' mi miatt újabb segítség (a' tulsó partról) hozzájuk nem jöhetett. Itt nagy része az ellenségnek levágattatott, vagy elfogattatott, vagy a' Muchoviecz motsárjaiba 's vizébe fuladt. — Mikor General Prondzynski ágyúi megszólaltak, én mindjárt az első ágyúlövés-kor elkezdtem Boimenál a' tüzelést az ellenségre, ki a' Kostrzyn tulsó partján állott. Azután — Kapitán Rzentkovski két óra alatt hídat ütven a' vízzen, — kiküldöttem egy új tsapat lovasságot Iganie felé. De a' vezértiszt nem tudván jó hasznát venni helyheztesésének, későn érkezett meg oda, midőn már az ütközetnek vége volt. Nap lementével az ellenség erős ágyúzással fejezte bé a' tsatat, a' Muchoviecz tulsó partjáról; de a' mire a' miénk nem válaszoltak. — Az ellenségnek egész veszteségét nehéz megmondani: 2500 ember közzülök fogságba esett, az elesteknek és megfuladtaknak számát legalább is lehet ugyan annyira tenni. Főbb tisztjeik közzül három Obersterek Vladimiroff, Reat és Glaseroff elestek, és mások härman ú. m. Tseboroff, Pochovski és Stefanoff Obersterek elfogattattak. Az egész 98-dik regement fogságba esett. Nyertünk azonkívül egy zászlót, 5 ágyút és több ezer darab fegyvert 'sa't. — A' 15-dik és 14 dik Vadász regementek, mellyek a' Török háború-

ban magoknak olly nagy hírt nevet nyertek, kiváltképpen sokat vesztek. — A' mi veszteségünk az ellenségéhez képest nem sok, 400 főből áll. Terhes sebet kapott Major Karski; főbb tiszt nem esett el. — Iganie falu leírhatatlan szomorú képet mutat. —

Skrzyneczki.

A' Varsói Kurír írja: „Sucha mellett (közel Czeglovhoz) April. 14-kén egy ütközet esett, mellyben a' 4-ik gyalog regement magát különösen megkülömböztette. Környülállásos tudósításaink ez ütközetről nintsenek. — Ugyan az napon General Uminskinek újratatája volt a' Test-Örző Seregekkel, kik Feldmarsal Diebits táborával magokat közösülésbe ejteni nagyon kívánják. A' hartz igen kemény volt, mellyben, a' mint halljuk, az 1-ső Vadász regement és a' 20 ik új gyalog regement magokat legjelesben megkülömböztették. — A' 25,000-nél nagyobb számú Orosz foglyoknak egy részét az Igazgatóság kiosztatta földet-mívelni a' falukra a' Masovia Vajdaságban; egyszersmind meghagyta a' Tisztviselőknök, hogy szoroson felvígyázzanak a' falukra, hogy a' foglyokkal szépen bánjanak és velek az Országot megszeretessék. — Az Ország-házai folytatják tanátskozásait ama törvényjavallatnak tzikkelyei felett, melly a' parasztoknak tellyes just enged a' földbirtokhoz. — A' Fő város Kormányozója tudósítást vett a' Generalissimustól, hogy a' Cholera magát az Orosz táborban mutogatja. Ez az oka, hogy a' hadifoglyok ezentúl, minekelötte Varsóba vitetnének, Prágában szoros Kontumatzot tartanak.

Az Orosz Főhadiszállásról. Siedlce Apr. 14 kén. (a' Burkus Status Ujságból) Az egész Orosz tábor itt fekszik egyesülve, és a' főhadiszállás ne-

gyednap ólta itt vagyon. Az ellenség mindenütt kitért a' megtámadás elöl; és mint-hogy az útnak rosszszasága lehetetlen-né teszi a' sebes mozdulatokat, azom-ban illy számos hadierőnek azokban a' kipusztított Vidékekben (hol eddig tábo-roztunk) nints miből élni, jónak vélte Feldmarsal Gróf Diebits-Sabalansky a' táborral ideszállani és itt Rosen's Pahlen II Generáloknak Seregeivel egyesülni. E' már meglett, és az Ope-ratiók most már újra elfognak kezdőd-ni. — April. 14-kén az első granatéros Osztály a' Liviecz vize balpartján meg-támadta, és 300-at belőle elfogván a' tul-só partra hátraverte.

Siedlice April. 16 kán. (Az Orosz főhadiszállásról) Minden készülétek meg-valának téve a' nagytábornak keresztül-szállására a' Visztulán, midőn a' Var-sóból kiűtött ellenséges Seregeknek te-kintetes erejéről való tudósítások után látjuk vala, hogy az eldöntő tsapást leg-jobb lejénd erre magára (a' kiűtött len-gyel Seregre) intézni. Megindult azért a' Feldmarsal April. 4 kén az első gya-log Sereggel, a' 3 dik lovas Sereggel, a' Litvániai Test Örző Sereggel, és a' Gra-natéros Seregekkel Zelechov felé. Az ellenség mindenütt vissza vonta magát Latoviczig, hol a' motsáros vidék keskenyszorosságokat (mellyeket kisebb erővel is könnyű oltalmazni) formál. A' főtábor üldözte volna az ellenséget, ha az élelemszállításnak terhessége arra nem kénytelenítette volna a' Fővezért, hogy magát az eleséghozó Utakhoz közelebb végye. Ez okból a' tábor koncentráltta magát Lukovnál. Az ellenség, paral-lele a' mi mozgásainkal, erőltetett mar-sokban Siedlice felé vette útját. A' Len-gyelek 10 ikben oda érkezvén a' Muchaviecz vizéhez megtámadták Rosen Generál seregeit. A' tsata estvéli 7 óráig tartott Iganie falunál. Minthogy a'

Feldmarsal bizonyosnak vehette, hogy a' Lengyelek másnap megfogják újítani a' megtámadást, a' nagy tábornak Siedlice-hez parantsolta. De a' Lengyelek az üt-közelet nem fogadták el, hanem még akkor éjjel visszavonultak Kaluscynba és Seroczynba. — Gener. Uminski April. 2-ka ólta Pultusk mellett fekszik; szemközt véle eddig General Sacken állott, de a' ki most már vissz-atért Ostrolenkába. Mihály Nagyher-tzeg a' testörző Seregekkel Augustovoban táborozik, hogy a' tartományban a' tsendet feltartsa. — Balról Lengyel General Sieravski April. 7-ikén 's 8-dikán Rchovnál és Josefovnál ke-resztül szállott a' Visztulán 6000 ember-rel. Generál Kreutz jelenti, hogy ő minden Seregeit egybe gyűjti, és Dverniczki Lengyel Generált megfogja tá-madni. De ugyan abban a' pillantásban érkezik a' tudósítás General Rüdiger-től (Volhyniából), hogy Dverniczki a' Bug vizén általmenvén béütött Volhyniába. General Rüdiger öszve gyűj-ti katonáit Targovicenál, hogy ott a' Lengyel Generalt feltartoztassa; egy-szersmind parantsolat ment Gen. Kreutz-hoz, hogy ő is minél sebesebben sies-sen utánna. — Gen. Ougrumoff teg-nap (15 ikben) a' Liviecz vize jobb partján véletlen öszvetalálkozott Uminskinak egy Seregével, ki a' mondott ví-zen Liv nevé falu mellett egy hídat ütött, és a' hídfőnél besántzolva fekszik. A' karabélyos Orosz Brigáda tüzesen meg-támadta az ellenséget, megverte, és a' sántzait elfoglalta. Az Orosz katonáknak vitézsége már egészen hátranyomta a' Lengyeleket, és több ágyúiknak birto-kába jutott; midőn hirtelen nagy soka-ságú Lengyel lovasság előrohanván, kény-telenítette katonáinkat, hogy prédájokat elhagyván, magokat hátravonják a' gya-logsághoz, melly az ellenségnek minden

megtámadásait vitézül visszaverte. Mintegy 3—4 száz foglyokat nyertünk, kik között egy Oberstlieutenant az 1-ső Vadász regementből. Az ellenségnek nagyon sokat kellett veszteni, az Orosz Artillerianak gyilkos tüzétől, melly csak nem minden porát és golyóbissát feilőtte. Részünkről csak egynehány száz ember esett el; Kapián Lvoff a' Feldmarsalnak Adjutánsa a' lábán egy könnyű sebet kapott. — Az ellenség ez után a' tsapás után hátra húzta magát, a' mint látszik K a l u s c z y n felé. Gen. O u g r u m o f f, kinek nem volt szabad őket a' Liviecz vizén túl üzni, megmaradt fekvésében és az ellenségtől hányott sán tzokat rontogatja.

Skrzyneczki Generalissimus legújabb tudósítása Varsóba April. 21-dikéről érkezett. E' szerént Gróf Diebits és a' lengyel Fővezér táborai között ez napig semmi újabb nem történt; mind ketten csak szemmel tartják egymást.

A' Lengyel Fővezér ezt írja Jendrzejow fő hadiszállásáról Apr. 17-dikéről. Alig ment által a' Búg vizén Dwernicki Gen.'s már is szembetűnök első lépéseinek szerentsés következései. Apr. 11-dikén az ő serege Száguldói a' Kargopoli híreshuszar Regementre bukkanván azt megtámadták, széllyel verték. Ez úttal 4 tisztet (kik közt van Hertzeg Obolenszki) 150 vasas lovast, 150 lovat, több mint 200 karabélyt, pisztolyt, 's kardot nyertek. A' A' széllyelvert regementből sokan elestek, az erdőkbe futottakat pedig azután elfogdosták. Véletlen lévén a' meglepettetések, a' lengyelek közül csak Kapitány Lojewszki sebesített meg. Dwernicki Gen. sok tábori rakott szekereket 's eleségett fogott el, mellyek az Orosz Fő Táborhoz útban valának.

N é m e t O r s z á g.

Drezda April. 17-kén. Két ide való lakosok a' Felsőség parantsolatjából tegnap elfogattattak, mint gyanúsok holmi lázzasztó Irásoknak terjesztéséről. Ezeknek elfogattatása némelley agyafürt embereket igen megháborított, és ma délután egy zenebonás tsoport véletlen a' városházánál teremvén, a' rabokat a' fogságból erővel kivette. Azomban a' kiállított katonaság és polgári gárda a' lármát csak hamar letsendesítette; a' rabok visszavitettek a' fogságba, és a' zenebona vezérei között néhányan elfogattattak.

Drezda April. 19-kén. A' lármás rendetlenkedések és tsoportozások tegnap estve ismét megújultak. A' dolog annyira ment, hogy a' Fegyveres erőnek kikellene állani, és — midőna' fel-lázzadt sokaság a' szép szóval tett Intésekre semmit nem hajtana és széljel oszlanani nem akarna, sőt inkább a' katonákat tsúfolná — reájok tüzet adni. Hárman halva maradtak, néhányan megsebesítették, és sokan elfogattattak. — E' kedvetlen történetek megújulásának megakadályoztatására minden rendelések megvagnak téve.

Német alföldi Királyság.

Ámsterdámban közönséges volt az Enthusiasmus; mellyel a' Király és Királyné April. 8 dikán fogadtatott. —

A' Belgiumi Nemzeti Gyűlésnek April. 10 iki Ülésében Jottrand Ur azt kívánta, hogy az Igazgatószék hatalmaztassék meg külföldi tiszteknek felvehetésére is a' tábornál. Van de Weyer Ur azt kérdé, hogy hát a' 24 Belga Generalok között nem találkoznék e' egy legalább, a' ki a' Fővezérséget vihetné? Az Elölülő monda, ő nem kétli, hogy a' Belga táborban is fognak Skrzyneczki, és Dwernickik találkozni; mindazáltal az ifjú és kitsin Belga tábor-

nak most nem szégyen, ha Próbált és tapasztalt haditisztek (p. o. General Lamarque) jönnek hozzá egyik vagy másik szomszéd Országból.

Frantzia Ország.

Perier Urnak, a' Frantzia belső Ministernek azon jelentésére, mellyet a' Fő Rendek házában Apr. 14-kén a' Bétsi Udvartól vett hivatalos közlés felől tett, 's a' mellyet mi a' 33-dik számú M. Kurírban közlöttünk; az Austriai Beobachter April. 24-kéről, a' következő Nyilatkoztatást teszi: „A' Frantzia Elölülő Ministernek előadása tökéletes igaz. — Igen is, egész Európa kívánja a' politikai békességnek feltartatását. Ebben a' kívánságban egyesülnek az Igazgatószékek minden jó gondolkozásúakkal a' nép között. Tsak az a' Párt, melly a' vak (Politikai) Fanatismustól vagy a' hártalan Uralkodni vágyástól ingereltetve újabb meg újabb felforgások után szomjúhozik, és egy egész nemzetségnek nyomorúságát semmibe veszi, ha kétszínű állortza alá rejtett pusztító plánumainak kielégítése forog fel — tsak ez a' párt kívánja a' háborút. Mi nem vizsgáljuk mennyi követői légyenek e' pártnak egyik vagy másik Európai Statusban. Frantzia Országban legveszedelmesebb lehet annak ereje és befolyása, mivel Frantzia Ország minden Statusok között legfelháborodottabb. A' közelgető Választások (mivel a' mostani Követek Háza megoszlattatván, új Követeket fognak az Országban választani) a' hartzot a' békebaráti és hadszomjúzóik között nagy próbára fogják vetni, és ámbár a' Követek Házának utolsó Vítatásaiból reménységet veszünk, hogy a' győzedelem a' Mérsékletké lesz; mindazáltal azt kiáltjuk a' mit a' Temps (April. 15-ki levélben): „A' választógyűlések döntenek

el Frantzia Országban, a' békességet vagy háborút! „Mert tsak Frantzia Országból jöhetnek a' háború Ostorai Európára. Egy Európai hatalmasságnak sints gondolatjában — bátor bizodalommal mondjuk — hogy Frantzia Orzágnak hadat izenjen.“ —

E l e g y e s D o l g o k.

Az Austriai Beobachterben Apr. 28-dikán ezeket olvassuk: „Valami Bourlon nevű politikai tünemény, ki magát Normandiai Hertzegnek nevezvén XVII Lajosnak adja ki, és ezen költött miségénél fogva, már ezelőtt egynehány esztendővel figyelmet gerjesztett, de azolta feledékenységbe ment, most újra előállott. — A' Gazette de France egy ploclamatioját közli Bourlonnak, mellyet ő Brüsszelből Mart. 31-dikén botsátott a' Frantzia Nemzethez, a' mellyben igen motskos kifejezésekkel élvén az ezelőtti 's mostani Frantzia Igazgatószék ellen, és felette durva sértegetésekkel Austria ellen, azt igyekszik megmutogatni, hogy neki jussa van a' Frantzia Thrónushoz.“

Ezen környülállások között meg vagyunk hatalmazva, a' következő, eredeti hiteles kútfőkből merített Datutomoknak kiadására, mellyek vagy ezen személynek Olasz országban 1819-és 1820-ban játszott Rolléját felvilágosítják, vagy erre nézve az Austriai 's Frantzia Igazgatószékek között folyt levelezéseket illetik.

Augusztusban (1818) megjelent egy bizonyos Bourlon nevű ember Modenában, a' ki Livornón által Corszikából jött és magát Kereskedőnek adta ki. Frantzia Paszsusa volt, 's ebben az ő nevében elő forduló l olly formán vala írva mint a' b (Bourbon). Bourlon egynehány hónapig mulatván Modenában, az otta-

ni Politzia előtt gyanúba esett. Elfogattatván, az írásai között egy olyan értelmű Proclamatióra is találtak, mint a' millyent most Brüsszelben nyomtattott, 's a' mellyben magát hasonlóképpen XVII dik Lajosnak adja ki. Úgy nézven a' Modenai Hertzeg ezt az embert, mint politikai tordsalkodót, a' kinek törekedései a' frantzia uralkodó háznak veszedelmesek lehetnének, — mint-hogy magának Párisban követsége nem volt — általadta az embert mint foglyot az Austriai Kormányzéknek 1820 ban Apr-ben, 's ez reábízta a' Párisban lévő Követére, hogy eránta a' Frantzia Külső Ministerrel értekeznek. A' Követ Burlont veszedelmes álnökság koholó embernek állította lenni, a' ki hihetőleg valamelyik pártos felekezetnek eszékeze volna, 's hozzá tette, hogy a' Frantzia Igazgatószeék előtt kívánatos dolog volna, ha ez a' tsalárd még most Austriában tartatnék és szorososan vallattatnék. — Az Austriai Kormányzék telyesítette ezen kívánságot; Burlon makatson megmaradott a' mellett, hogy ő XVII Lajos rolléját fogja játszani; bizonyságok nem lévén, nem lehetett vele többre menni. — Dec. 5 dikán 1820 ban általadtak a' Bétsben lévő Frantzia Követnek a' Vallatás pontjai írásban, azon kérés mellett, hogy a' Frantzia Igazgatószeéket hívja meg, hogy Boursont vegye által, vagy pedig az ő szabadon botsattatásában egyezzen meg. Az akkori Frantzia Követ Bétsben elküldötte ezen kívánságot Udvarához; de reá feleletet nem vett. — Így marada a' dolog 1825-ig, a' midőn a' Frantzia Követnek, ki akkor, az Austriai Udvar Majlandban mulatván, hasonlóan ott volt, Máj. 25-dikén

új emlékeztetést adatott által, mellyben világosan ki volt mondva, hogy ha Boursont, (a' ki Majlandban vala fogva) a' Frantzia Kormányzék által nem veszi, tüstént szabadon fogna botsattatni. Ennek következésében a' Frantzia Követség Udvarától azt az útasítást vette, hogy kérje meg elébb az Ausztriai Kormányzékét, minden ez ügyre tartozó felvilágosításoknak közlésére. Minden e' dologra tartozó Akták általadtak a' Frantzia Követnek Jun. 24 dikén 1825-ben; ezek még ez óráig is Frantzia Országban vagynak, és soha vissza nem adatnak. Hogy pedig Frantzia Orzágnak vég válasza siettetnék, az Austria Követ Párisban újra parantsolatot vett, hogy e' részben sürgető és hathatós előterjesztést tegyen; Sept. 14 dikén 1825-ben jött meg erre az Austr. Követ felelete, mellynek értelme ez: a' frantzia külső Minister azzal menti ezen dolognak ennyire lett elhaladását, hogy kéntelen volt felele külömbféle Megyékben tudakozódni; minthogy pedig a' Frantzia Kormányzék bizonyosan tudja már, hogy Boursont nem Frantzia, éppen semmi ellenvetése sints az ellen, hogy szabadon botsattassék. Erre Boursont a' határszélíg késértetett és ott szabadon botsattatott.

A' pénz folyamat Április' 28-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p.Centes Obligátzióji 81 1/8
Az 1820-béli sorsosok, 155 1/2
Az 1821-béli hasonlók, 113 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 41 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 995 1/10 for.ton.
Conv. Pénzben.